

פרשת שמות
תשפ"ו
גיליון 293

א לעבטיגער שפּת

הארת השבת

מאת הרב יהודה צבי שפירא

זה שמי... זה זכרי לדור ודור!

פניני פרשה

"ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו" (א', א')

בדברי בעל הטורים מובא 'ראשי תיבות' על זה הפסוק: 'ויאדם אשר ליומד היסוד שינים מ'קרא ויאחד ת'רגום ב'קול נעים י'שר י'חיה שינים ר'יבות א'רוכות לעולם'.

לכאורה יש להבין הקשר בין חיוב קריאת 'שינים מקרא ואחד תרגום' לפסוק זה של שמות בני ישראל הבאים מצרימה.

אולם אפ"ל עפ"י המובא (זוהר חדש שיר השירים) שכל שמות בני ישראל כלולים בתורה: 'שינים ריבוא אותיות לתורה'. וזהו "שמות בני ישראל" ענינו; לימוד וקריאת התורה.

כן אפ"ל ע"פ המובא ב'ליקוטי מוהר"ן (תורה י"ט), 'שע"י שמעלן את הטוב שבתרגום נופל הרע של השבעים לשון, שהם מידותיהם הרעות, ולכן בפסוק זה של ביאת בני ישראל במצרים ששם היו צריכים לברר את "הרע" מ"הטוב" שהוא ע"י ה"תרגום" נוגה בין טוב לרע. מרומז ענין זה של שינים מקרא ואחד תרגום.

גם אפשר לדייק ולומר בדבריהם (ברכות ח:): 'להשלים פרשיותיו עם הציבור', וזה מרומז ב"אלה שמות בני ישראל", כלליות בני ישראל. (ועיין בליקוטי הלכות קריה"ת ו')

"ויהי כל נפש יוצאי יעקב שבעים נפש ויוסף היה במצרים" (א', ה')

לכאורה קשה למה כתוב ב' פעמים "נפש", וכן למה דייקא בכאן כתוב שיוסף היה במצרים ?

אך אפ"ל בדרך רמז: ב' פעמים "נפש" בגמ' "שמונה מאות וששים" ובפסיקתא זוטא (שלח ט"ו י"ח): "שמונה מאות וחמשים שנה עשו בני ישראל בארץ משנכנסו בה ועד שיצאו מותכה", והרי עיקר השראת השכינה הייתה בארץ ישראל, רמז לעוד י' - עשרה כנגד השכינה. שעולה ביחד שמונה מאות וששים - ועיקר קדושתם של בני ישראל תלויה ב"ארץ ישראל" (ליקו"מ י', חיי"מ ט"ו, ועוד) לכך כתוב פעמיים "נפש" כמספר השנים שהיו בא"י. ברם, הצדיקים שהם גם בבחינת קדושת ארץ ישראל - כמובא (ליקו"מ ק"ט) עה"פ "צדיקים ירשו ארץ", לכך כתוב: "ויוסף היה במצרים" שאף שהם כעת לא בא"י אך היה להם את קדושתם של יוסף הצדיק, שהוא בחינת ארץ ישראל.

"הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו" (א', ט')

עם" בגמ' "מאה ועשר" כמנין שנותיו של "יוסף". המצרים קיטרגו שיוסף - שהוא היה מלך כאן הביא את משפחתו והוא אשם שעם ישראל רב ועצום, כי הרי קיטרוגם היה גם על יוסף וכדברי חז"ל על הפסוק

יתברך באופן נצחי תלויה בעיקר בכוח הרצון והתחדשות המבוטא בשם זה: אהיה אשר אהיה.

להתחיל להזמין ולהכין עצמנו בכל פעם מחדש

וכה הם דבריו ב'ליקוטי הלכות' (קה"ת ו' יט - כ): "והעניין, שעיקר העצה לקיום התורה הוא להתחיל בכל יום מחדש, ובשביל זה הזהירם בתחילת נתינתה שיהיו דברי תורה בעיניהם בכל יום כאילו היום ניתנה. כי עיקר קבלת התורה הוא שנזכה לקיימה, כי לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה. ולהכניס קיום התורה בעולם - זה קשה וכבד מן הכל, כי יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום, וצריכים לזה עצות עמוקות מאד בכל דור ודור ובכל יום. ולכן מיאן משה בתחילה בשליחותו, כי עיקר קוטב טענותיו היה שאינו רוצה לילך בשליחותו מחמת ריבוי ההסתרה והמחלוקת שמערבבים האדם בזה העולם, שהם בחינת דתן ואבירם, ויצר לב האדם של כל אחד רע מנעוריו ועל כן חשש משה רבינו שהם יקלקלו מעשיהם בכל פעם ח"ו.

על כך השיב לו הש"ת: אהיה אשר אהיה, שבכך טמון הצלחת עם ישראל - להתחיל להזמין עצמו בכל פעם שיהיה לו הויה בעולם שיכיר אותו ית', וזהו: אהיה אשר אהיה ב' פעמים, כי צריכין להתחיל התחלה אחר התחלה... כי זה ידוע שכל התורה והמצוות, שבהם תלויים כל העולמות, כולם כלולים בשם הויה ב"ה, שהוא עיקר ושורש כל השמות כולם.

ובכדי שיתקיים זה השם' אצלם לעולם, הוא על ידי בחינת אהיה שרמוז בכך - 'אנא זמין למיהו', ענין רצון - אני רוצה, שממנו נמשך הכוח להתחיל בכל פעם מחדש. וזה מרומז בשם אהיה שהוא עיקר כלל כל העצות והדרכים והנתיבות להתקרב לשמו הגדול ית', שהוא ע"י שיקבלו על עצמן להתחיל להזמין ולהכין עצמן בכל פעם מחדש, ותמיד לרצות ולכסוף. וכן יתקיים אצלם לנצח - "זה שמי לעולם זה זכרי לדור ודור", שדרך הרצונות יהיו תמיד דבוקים וקשורים בו יתברך.

הבה נכסוף לרצות, להתחבר לרצון ולהתחלה זו אפילו במעט - גם לדברים קטנים בכל מצב. וכך גם יאיר עלינו תמיד אורו וחסדו - כי הרי שם אהיה המבטא התחדשות ורצונות טובים מלווה אותנו תמיד, ערגה ורצונות שמלווה אותנו לדורות. לא נשכח זאת - "זה שמי לעולם זה זכרי לדור ודור."

היה זה כשמה רבינו היה בעומק המדבר והתקרב להר, שהיה לו חמשה שמות: "הר האלוקים" "הר בשן", "הר בגנונים" "הר חורב", "הר סיני". (מד"ר). שם בשימון המדבר נתגלה אליו הקב"ה מתוך הסנה שבער באש - אך אינו כלה: "והסנה אינינו אוכל".

המראה שראה משה היה מעל דרך הטבע: "ראה משה את האש בתוך הסנה והסנה אינו צומח מתוך הארץ, אלא אם כן יש מים מתחתיו, וכאן ראה האש אינה אוכלת את הסנה, והסנה אינו מכבה שלהבותיו של אש, תמה בלבו ואמר: "אסורה נא ואראה את המראה הגדול הזה מדוע לא יבער הסנה" (מד"ר).

ובהמשך מופיע שאלתו של משה רבינו; כשבני ישראל ישאלו מהו שמו של הש"ת, מה אומר להם? עונתו ע"כ הש"ת: "ויאמר אלוקים אל משה אהיה אשר אהיה" בתיבת "אהיה" מרומז שמו הגדול.

אהיה - אנא זמין למהו

מהו אותו "אהיה"? שמתלבש במידת ה"רחמים" מה רצה - הבורא ברוך הוא לומר כאן למשה? ואיזה מסר יש כאן לעם ישראל?

הבה ונתבונן בדברי רש"י: "אהיה עמם בצרה זאת, אשר אהיה עמם - בשעבוד שאר מלכות". אהיה פירושו שבכל מצב ה' עמו. הוי אומר שבסגולת שם זה - נמצאים תמיד עם הש"ת.

בליקוטי מוהר"ן (תורה ו') כותב בזה הלשון: "אהיה" הוא לשון "רצון", וכלשון "התיקוני זוהר". 'כי אהיה דא אנא זמין למהו'!

למעשה; שורש ששמתו של האדם הוא הרצון. וכך מסביר זאת רבי נתן מברסלב בספרו ליקוטי הלכות (ברכת השחר ה' מא מב): "נפש" הוא מלשון "רצון"! ותוקף הרצון הוא כמו נר דולק - כי האהבה והרצון שיש לאדם שבויער להשם יתברך ברשפי שלהבת - שממנו מליקין כל הנרות הקדושים, זהו "אור הנשמה", שנקראת "נר", ואור הנר הזה, יכול להאיר בכל מיני חושך וצלמות, בתוך עצם גשמיות הגוף והעולם הזה הנקרא חושך. כי איך שהוא אף על פי כן לבו בויער עדין ברשפי אש להשם יתברך, אשר מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה.

גם כשעם ישראל היו בתוך מיצר ודחק האיר להם נקודת הרצון - הנקודה הפנימית, וכהתבטאותם קודם מתן תורה: "רצוננו לראות את מלכנו"! גם כאן - בהתגלות הסנה מתוך שעבוד וצערם של בני ישראל - התגלה להם שהקב"ה אתם בכל מקום ובכל זמן, מתוך הסנה הבויער באש, נתגלה "אהיה אשר" - שכוח הרצון יש להם תמיד, כך כביכול הש"ת עמם תמיד.

שכינה עמהם

וכך כותב הזוהר הקדוש בפרשייתו (זוהר שמות ב): "אמר רבי שמעון, למדנו במסכת מגילה (כט). בכל מקום שגלו ישראל השכינה גלתה עמהם, בגלות מצרים כתיב, "ואלה שמות בני ישראל", ולמה כתיב "בני ישראל", ולא "יעקב"? אלא מה שכתוב "אלה שמות בני ישראל", הם המרכבות ומחנות העליונים שירדו עם יעקב יחד עם השכינה בגלות מצרים, ירדו עם כלל בני ישראל. הגלות בשילוב הגילוי שכינה לעם ישראל נמשך מאז ולדורות, תמיד שרויה השכינה בין בניו בכל מקום ובכל זמן ועת ומצב.

הארה והתגלות זו של השכינה עם תחילת ה"גלות", ובהמשך בעת "קבלת התורה" להיות קשור ודבוק בו

שירת הפרשה

"אֶסְרָה נָא וְאֶרְאֶה... מְדוּעַ לֹא יִבְעַר הַסֵּנֶה וְיִבְהַמְשֵׁךְ: "וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה".

אֶהְיֶה - לְשׁוֹן רְצוֹן - אֲנִי זָמִין לְמַהוּי לְשִׁמְחַת בְּתִבְעֵרַת הַרְצוֹן, בְּקִדְשָׁה שְׂבִיחֵיגִי.

גַּם מִיָּם רַבִּים לֹא יִוְכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֱהָבָה הַרְצוֹנֵת הַטְּבִיִּים מְלִיִּים אֶת הָאֲדָם בְּגִלּוֹת הַקְּשָׁה.

לְהִתְחַלֵּל הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּכָל מַאֲוִי וּרְצוֹנֹתֵי זֶה שְׁמִי וְזִכְרִי לְעוֹלָם וְלְדוֹר וָדוֹר - לְזַכֵּר בְּכָל דְּרָכַי.

הַמְיֵשׁךְ פְּנִינֵי פְּרִשָּׁה

"אשר לא ידע את יוסף". ובפנימיות הענין שהרי עיקר גלות מצרים, היה בטומאת ערות מצרים כמובא. וזה יולא ידע את יוסף מידת הקדושה.

"הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו" (א', ט') כל החוזק והעצמה של בני ישראל הוא ממנו. ממנו בעצמו - מתוך האדם דייקא, כי הטוב גנוז בכל אחד ואחד!!! וכדברי רביה"ק מוהר"ן מברסלב שהאדם צריך להאמין בעצמו הוא.

"ותחיין את הילדים" (א', י"ז) "ותחיין" - ב' יודיין - שם ה' בכינוי. עבודת המיילדות העבריות להכניס בהם חיות בהסתדר ובהעלם מבלי שהמצרים ידעו. ולכן "ויעש להם בתים", בתי כהונה ולויה, מקום השראת השכינה - כי המקדש שם שמים בסתר ממשך עליו שכירתו של הקב"ה כביכול, וכדבריהם (סוטה ו'): יוסף שקידש ש"ש בסתר זכה והוסיפו לו אות אחת משמו של הקב"ה, שנקרא "יהוסף" (תהלים פא ו').

"ויהי כי יראו המיילדות את האלו קים ויעש להם בתים" (א', כ"א) אפ"ל ע"פ דבריהם (שבת לא:): רבי ינאי הכריז: שמי שאין בו "יראת שמים" דומה למי שאין לו בית אך יש לו שער לביתו. וזהו: "ויהי כי יראו המיילדות את האלוקים" בכוח ה"יראת שמים" ו"ויעש להם בתים" - בתים שלמים וראויים - לא רק שערים.

"כל הבן הילוד היאורה תשליכנה וכל הבת תחיון" (א' כ"ב) אצל הבן כתוב "הילוד", ולא אצל הבת. אפ"ל ע"פ דבריהם (סנהדרין צט:): "אדם לעמל יולד" - עמל תורה, שזה רק אצל הבן - כי עיקר מהות הלידה הוא רק בן שיש לו עמל תורה. אך אצל הבת כתוב "ותחיון" - שהם נתנים את הכוחות והחיות לבנים ולבעליהם ללמוד, כמובא בדברי חז"ל.

"ויאמר ה' ראה ראיתי את עני עמי אשר במצרים, ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי" (ג, ז) יש לדייק: "ראה ראיתי". ע"פ המובא בספר "קדושת לוי" שמפרש את הפסוק על סופו: "ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי" שהעיקר שקיבלתי את צעקת בני ישראל זה עבור "אלי" שיצקו ויתפללו לה' ויתקרבו בדרך זו להשי"ת.

וזהו: "ראה ראיתי". "ראה" - זו הבטה והתבוננות, שכביכול הקב"ה התבונן בצרתן של ישראל, וכדברי הפסוק: "אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה..." (איוב כ"ח). התבוננות והכנה לגאולה. וה"ראיתי" זהו ההתקרבות להשי"ת - כמהלכו של ה"קדושת לוי". וזהו ראיתי - לא ראייה בעלמא, אלא להיות חקוק בי - בראייתי. וכדברי הפסוק: "עיני ה' אל יראיו".

"וילך משה וישב אל יתר חותנו... ויאמר יתרו למשה לך שלום" (ד' י"ח) יש לדייק שבתחילת הפסוק נקרא בשם "יתר" ובסוף הפסוק בשם "יתרו".

ואפ"ל שהאות "ו" רומז על הלוחות כמאמרם הלוחות ארכן ורבן ו' (ב"ב יד). ובכאן לאחר שקיבל רשות מוחותנו ללכת למצרים, ולבסוף השתלשל מיציאת מצרים "קבלת התורה" לכך באמירתו לימשה' שקיבל את הלוחות נקרא בשם יתרו, עם ו'.

כן יש לומר ע"פ המובא בילקוטי מוהר"ן (תורה קנ"א) שצ"ע החיות נמשך מאותו ו'... כי מארת חסר ו', וכאן הרי בקיש רשות לראות "העודם חיים" לכך כשנתן לו רשות כתוב בתוספת אות ו' בשם: יתרו.

"הוא יהיה לך לפה" (ד, ט"ז) יהיה לך בגמטריא: פ"ג (עם התיבות והכולל) - מספר שנותיו של אהרן כשהתייצב יחד עם משה לפרעה. וזהו "הוא יהיה לך" - הרומז על אהרן.

סִפּוּרֵי פְּרִשָּׁה בְּמִשְׁנַת רְבִיה"ק מוהר"ן מְבֵרְסֶלַב וְתַלְמִידוֹ ז"ל

"ותחיין את הילדים" (שמות א ה)

הצדקה שהצילה

בני אותו דור ועיר - הם היו, שנים מחסידי ברסלב שנקראו על שם עיר מגוריהם הלוא הם רבי מרדכי ורבי איציק באברניצער. החסיד המופלא ר' איציק היה נינו של מוהרנ"ת בן אחר בן, הוא היה בנו של רבי נתן שטערנינהארץ בן רבי נחמן בן מוהרנ"ת זצוק"ל.

אביו היה גר במדיטרויווקע, עלה בסוף ימיו לעיר הקודש ירושלים, ומנוחת כבודו בהר הזיתים. ר' איציק היה עני מרוד ועובד ה' מופלג, ממקורביו של הרה"ק רבי אברהם ב"ר נחמן.

בכל שנה היה קונה לעצמו מכנסיים חדשים לכבוד ראש השנה, שנה אחת באמצע הקיץ הגיע העובד השנה הגדול רבי געצ'א מאומן באברניץ, ור' איציק שם לבשמכנסיו של רבי געצ'א קרועים ובלויים מאוד, הוא לא היסס והעניק לו במתנה את המכנסיים החדשים שקנה לעצמו, כשהגיע לאחר מכן לקיבוץ הקדוש, ראה שידידו רבי מרדכי באברניצער מביט בתמיהה על מכנסיו המרופטים והבלויים, ניגש אליו ר' איציק ואמר לו: "כך הוא האמת, רבי געצ'א צריך ללבוש מכנסים חדשים, ואני צריך ללבוש מכנסים קרועות!"

ידידו החסיד הנודע רבי מרדכי באברניצער לא היה מצאצאי מוהרנ"ת, כי אם נכד של אחד מאנ"ש שחי בזמן מוהרנ"ת. אביו ר' טוביה היה נגיד גדול והתגורר בעיר טירהוויצע ומאוחר יותר עבר לגור בעיר באברניץ.

לבנו רבי מרדכי היה מפעל של סבון שאותו ניהל ביחד עם בנו ר' ישראל. והיה זה כשהגיע פעם לציונו הקדוש של רבינו - אמר לרבינו שהוא לוקח אותו כשותף בעסק, והוא יחלק את הרווחים חצי לעצמו, וחצי לצרכי רבינו, כעבור תקופה קצרה החלו לראות ברכה עצומה בעסק, אנשים רבים היו עומדים בתור על מנת לרכוש את הסבונים ישר מהתנור, ואכן הם קיימו נאמנה את ההבטחה ופיזרו הרבה ממון לצדקה.

הם נהגו לשלוח הרבה כספים להחסיד רבי לוי יצחק בנדר לאומן בכדי שיחלקם לעניים. תחילה שלחו מברק שיבוא אליהם לבאברניץ, בהגיעו לשם סיפרו לו על השותפות שעשו עם רבינו, ומסרו לו סכום גדול שיחלק לעניים החסידים באומן. מסכום זה ניזונו ברווח יתר מעשרים משפחות במשך כשלושה חדשים. לאחר שתם הכסף נסע רבי לוי יצחק עוד פעם אליהם וקיבל מהם סכום נכבד נוסף. כך נמשך הדבר תקופה ניכרת.

לאחר מכן, עם עליית השלטון הקומוניסטי, התייעצו עם רבי לוי יצחק היכן להפקיד ולהטמין את כספם, הם פחדו להחזיקם בביתם מחשש שיחרימו את הכסף ויאספו אותם, כפי שנהגו לעשות אז עם כל העשירים, רבי לוי יצחק יעץ להם; שהיותו חוצי מכספם שמסרו לצדקה באומן, ראו שגם את שאר כספם יטמינו באומן ובזכות מצות הצדקה ישמר גם שאר הכסף.

ר' מרדכי ובנו ר' ישראל מיהרו לעשות כדבריו, והמידו את כספם למטבעות זהב ומסרו אותן למשמרת אצל רבי לוי יצחק זצ"ל.

זמן קצר לאחר מכן הם נצטוו ע"י השלטונות לעזוב את המפעל תוך עשרים וארבע שעות, הם לא הורשו לקחת עמיהם דבר ממה שהיה בתוך המפעל, או אז הם קלטו את גודל הנס שהיה להם בזכות הצדקה. לאחר מכן הם עברו להתגורר תקופה באומן, וחיו מרכושם הרב שנשאר להם לפליטה.

רבי מרדכי ורבי איציק היו ידידים בלב ונפש ועובדי ה' בתמימות ובפשיטות. ר' מרדכי נהרג בכ"ד תמוז תרצ"ו - יום היא"צ של אביו ר' טוביה, יחד עם הבה"ח יעקב, בן ידידו ר' איציק מכבל חשמל שנפל עליהם בלכתם ברחוב בעיר קרויווארג, שם גרו אחרי שברחו מעירם עקב הקשיים לחיות כיהודי שומר תורה ומצוות תחת השלטון הקומוניסטי - יהי זכרם ברוך.

"ויעש להם בתים" (שמות א כ"א)

ביתו הגדול של הנגיד עבור החסידים

היה זה פעם בחג השבועות הזמין הנגיד החסיד רבי אב'לה את כלל אנשי-שלומו שבעירו שטעהרין שיבואו בסיום התפילה בבקרו של יום החג לסעוד בביתו המהודר סעודה חלבית, כנהוג. ביתו היה גדול ומרווח מאוד, מלא חדרים גדולים וארוכים כארמון ממש (רבי לוי יצחק בנדר עוד ראה את ביתו וסיפר שהיה ארוך כרחוב).

בין אולמות האורחים שהיו לו, היה לו אולם אחד גדול ואחד קטן יותר, כשברבי אב'לה עם הקהל לביתו, ראה איך שהכינה זוגתו לאורחים את האולם הקטן, עבוד שאת האולם הגדול נעלה. בראותו זאת, הרים את קולו מעט ואמר לה: לא טוב הדבר, וכי בשביל מי יש לי את כל מה שיש לי, וכי לא בשביל אנשי שלומנו? "איבער וועמען האב איך דאס אלעס נישט איבער זי". ותיכף פתחה כרצונו את האולם הגדול - וסעדו בו ברוחה ובשמחה.

מן סְבָאָר הַהוּא יִשְׁקֵי הַתְּפִלָּה | תַּחֲנוּת טוֹבוֹת בְּתַפְּלָה !

יְלָדִים יְקָרִים ! זֹכִים אֲנִי לְהַתְּפַלֵּל לְפָנֵי הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ כָּל יוֹם שְׁלֹשׁ פְּעָמִים. נִכְוֵן זֶה לֹא קָל לִכְנֹן אֶת כָּל הַתְּפִלָּה, אֲבָל לְפָחוֹת קֶצֶת מֵהַתְּפִלָּה - חֵלֶק מֵהַתְּפִלָּה - אֲנִי כֵן יְכוּלִים לִכְנֹן עִם יוֹתֵר כּוֹחוֹת וְלֵהֲתַחַבֵּר לָהֶן בְּהַתְּעוֹרְרוּת וּבְרָגִישׁ לֵב, לְהַתְּפַלֵּל אוֹתָם בְּהִשְׁתַּכּוּחַ הַנֶּפֶשׁ.

וְכֵן הָיוּ מִמְשִׁילִים זֹאת הָעוֹבְדֵי הַשֵּׁם (מוֹבָא בְּסִפְרֵי שִׁיחַ שְׂרָפֵי קֵדְשׁ): סֵדֵר הַתְּפִלָּה הַיָּא בְּעֵצָם כְּמוֹ דֶּרֶךְ נְגַלְאָה, מִיְחַדְתֵּי יִפְנִיָּה, דֶּרֶךְ אֶרְכָּה וּמְפַתֵּלֵת, וּבְאִמְצַע הַדֶּרֶךְ יֵשׁ הִרְבֵּה תַּחֲנוּת טוֹבוֹת. כְּשֵׁאֲת אוֹתָם הַתַּחֲנוּת קוֹבֵעַ כָּל אֶחָד לְפִי הַתְּעוֹרְרוּתוֹ וְכִנְנוֹתוֹ הָרְאוּיָה וְהִרְצוּיָה.

אֶחָד נִצְעָר וְנִעְמַד לְהַתְּפַלֵּל בְּהַתְּלַבְבוּת בְּחֵלֶק זֶה שֶׁל הַתְּפִלָּה, וְאֶחָד בְּקִטְעַת אַחֵר שֶׁל הַתְּפִלָּה. וְשִׁנָּם פְּאֵלוֹ שֵׁשׁ לָהֶם הִרְבֵּה תַּחֲנוּת טוֹבוֹת.

וְהָיוּ מוֹסִיפִים וְאוֹמְרִים בְּדֶרֶךְ צַחוּת, אַחַת מֵהַתַּחֲנוּת הַטּוֹבוֹת הַיָּא בְּרַכַּת "אֵהֲבֵת עוֹלָם", שְׁבַתְּפֵלֶת שְׁחִירִית, שְׁאֵפְשֵׁר לְהַתְּמַהֵמָה בָּהּ בְּזַעְקוֹת וּבְבִקְשָׁה רַבָּה וְאֶרְכָּה, לְזִכּוֹת לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשֹׁמֵר וְלַעֲשׂוֹת, וּלְקִיָּם הַתּוֹרָה... "וְהָאֵר עֵינָיו בְּתוֹרְתֶךָ וְדָבַר לִבְנֵי בְּמִצְוֹתֶיךָ..."

נִהְיָ חֲכָמִים וּבְבוֹנִים, נִתְבוֹנֵן בְּתַפְּלָנוּ - מֵה שְׁאֲנוּ מֵתַפְּלִילִים, וְנִצְעָר בְּתַחֲנוּת טוֹבוֹת בְּתַפְּלָה לְהַתְּחַבֵּר אֵלֵיהֶם בְּאִפְן מִיחָד, לְשַׁפֵּךְ שִׁיחָנוּ דֶּרֶךְ חֵלְקֵי הַתְּפִלָּה שֶׁנִּכְוֵן בָּהֶם בְּיוֹתֵר.

כל התקדמות והתאמצות גם מזערית ניצפת ונישמרת!

